

píná, že se totiž k obsahu takového nepřipustného podání nepřihlíží, že se přípravný spis podateli vrátí bez věcného vyřízení a že podatel, i kdyby ve sporu zvítězil, nemá podle §u 41 c. ř. s. proti odpůrci nároku na náhradu těchto útrat. Není-li podání přípravného spisu, třebaže se přičí správnému výkladu §u 258 c. ř. s., zákonem zakázáno (§ 879 obč. zák.), není ani podle zásad o smlouvě zmocňovací a námezdní závady, by právnímu zástupci proti jeho straně a důsledně i substitutu proti substituentovi nevznikl nárok na odměnu za jeho podání, když k tomu od svého zmocnitele dostal příkaz. V projednávaném případě jde z korespondence žalobcem předložené a žalovaným uznané na jevo, že žalovaný žalobci příkaz dal, ačkoli žalobcem byl upozorněn, že takové přípravné spisy podle c. ř. s. zásadně nejsou přípustny. Žalovaný nemůže proto žalobci odepírat zaplacení útrat s přikázaným podáním spojených. V dalším odůvodnil Nejvyšší soud míru zvýšení přisouzeného peníze a to jmenovitě v těchto položkách: 1. přijetí substitučního dopisu, 2. potvrzení substituce s právním dobrozdáním, 3. intervence u prvního roku, 3 a) dopis se zprávou o výsledku prvního roku a dalšími propositivními, 4. dopis o ústním jednání ze dne 27. května 1922 s právním rozkladem, 5. žádost o prodloužení lhůty ku předložení dokladů sporných spisů, 6. sepsání přípravného spisu s předložením dokladů, 7. intervence při jednání 19. listopadu 1923.

Čís. 5428.

Zahájení vyrovnacího řízení nemá vlivu na nesplněné smlouvy. Strany, zejména i vyrovnací dlužník, pokud mu v tom nebrání mimořádné okolnosti (§ 8 vyr. řádu), jsou oprávněny, smluvní poměr, nevyřízený dosud splněním, upravit do budoucna podle vzájemné dohody. Prodávatel jest oprávněn použít §u 1052 obč. zák. a nevzdává se práva na použití jeho tím, že žaloval o zaplacení kupní ceny, ani tím, že přihlásil pohledávku k vyrovnávacímu řízení, ani tím, že nepoužil postizního práva dle §u 22 vyr. řádu. Právo postihu dle §u 22 vyr. ř. a právo, zadržeti zboží dle §u 1052 obč. zák., lze vykonati vedle sebe. Dodavatel jest oprávněn i ku prodeji dle čl. 343 obch. zák., neodebral-li kupitel zboží, maje mylně za to, že za zboží jest zaplatiti pouze vyrovnací kvotu.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, Rv I 1264/25.)

Pravoplatným rozsudkem ze dne 23. června 1922 byla firma B. uznána povinnou zaplatiti firmě G. 64.000 Kč za zboží, jež byla firma G. zaslala zasílateli v sídle firmy B. s příkazem, by je firmě B. vydal jen proti zaplacení kupní ceny. Dne 6. července 1922 bylo o jmění firmy B. zahájeno řízení vyrovnací, k němuž firma G. přihlásila svou pohledávku 64.000 Kč a jež skončilo dne 1. listopadu 1922 vyrovnáním na 32%. Dne 25. ledna 1923 bylo zboží veřejně prodáno, z kteréhožto prodeje dostalo se firmě G. po srážce výdajů celkem 15.856 Kč 88 h. Srazivši si tuto částku z celé pohledávky 64.000 Kč, vedla firma G. proti firmě B. exekuci ku vydobytí zbytku. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se firma B., by exekuce byla prohlášena nepřipustnou. P r o c e s n í

soud první stolice vyhověl žalobě jen ohledně 32.828 Kč 50 h, vycházející z názoru, že nárok firmy G. nezanikl a exekuce jest tudíž přípustnou pouze ohledně 15.448 Kč (32% vyrovnací kvoty z 48.276 Kč, t. j. celé pohledávky 64.000 Kč méně výtěžku veřejného prodeje). Odvolací soud k odvolání obou stran napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Základ exekučního usnesení ze dne 15. října 1924 tvoří rozsudek ze dne 23. června 1922, kterým nynější žalobkyně odsouzena, zaplatiti žalované 64.000 Kč s přísl., poněvadž žalobkyně neodebrala zboží, které od žalované koupila. Předmětem sporu, který byl rozhodnut rozsudky krajského soudu ze dne 6. června 1923, odvolacího soudu ze dne 3. října 1923 a nejvyššího soudu ze dne 11. března 1924 Rv I 1796/23 (viz čís. sb. 3601), byla otázka, zda přísluší žalované — ježto zatím zboží následkem prodlení žalobkyně v přijetí dle čl. 343 obch. zák. veřejně dala prodati, vedle nebo kromě nároku na splnění také nárok na náhradu škody dle čl. 343 obch. zák. Tato otázka byla všemi třemi soudy zodpověděna záporně. Nejvyšší soud zamítl žalobu, poněvadž žalovaná již před tím žalovala o splnění, takže nebyla již oprávněna změnit právo volby, poskytnuté jí článkem 354 obch. zák. Současně vyslovil v rozhodovacích důvodech, že žalovaná může výtěžek, docílený dražbou, odpočítati již jen od té částky, která jí byla přiznána na základě žaloby proti kupující, ve které uplatňovala své právo na splnění smlouvy. To žalovaná také učinila a vede proto exekuci pouze ohledně zbytku 48.276 Kč 72 h a ohledně útrat Kč 1432.70. Otázka, zda jí přísluší tento zbytkový nárok na splnění, nebyla dosud rozhodnuta. Žalovaná přihlásila svou protipohledávku 64.000 Kč s přísl. k vyrovnacímu řízení o jmění žalobkyně, v přihlášce však připomenula, že jí přísluší ohledně této pohledávky právo zadržovací. Jde tedy o dvojstrannou smlouvu, která v době přihlášky ze žádné strany ještě nebyla splněna. O takovéto smlouvě obsahuje úpadkový řád v §u 21 zvláštní ustanovení, řád vyrovnací však nikoliv. Z toho však ještě neplyne, že řízení vyrovnací takových smluv se vůbec netýká. Kdyby tomu tak bylo, byl by řád vyrovnací tak ustanovil i ohledně těchto smluv, jak učinil v §u 11, co se týče práv na oddělení a vyloučení. Právo zadržovací, které žalovaná uplatňuje, není sice právem retenčním ve smyslu čl. 313 obch. zák., přes to však žalované příslušelo. Dle §u 1052 obč. zák. musí ten, kdo chce žádati splnění, sám dříve svému závazku dostáti. Z toho plyne, že žalobkyně, chtěla-li zboží míti, musila zaplatiti kupní cenu a že právě tak žalovaná měla žalobkyni zboží jen tehdy předati, až by byla obdržela od žalované plnou kupní cenu. Pokud žalobkyně kupní ceny nezaplatila, mohla si žalovaná zboží zadržeti (Bartsch-Pollak str. 167). Dle §u 10 (2) vyr. ř. jest s právy retenčními v řízení vyrovnacím naložiti jako s právy zástavními a dle §u 11 (1) vyr. ř. nejsou práva na vyloučení zahájením řízení dotčena. Pokud tudíž pohledávka žalované retenčním právem byla kryta, nebyla řízením vyrovnacím dotčena, pokud však nebyla kryta, podléhala předpisům řízení vyrovnacího právě tak, jako každá jiná osobní pohledávka, a jen v té výměře příslušelo žalované dle §u 39 (3) vyr. ř. právo hlasovací ve vyrovnacím řízení (Sb. nejv. s. 2826, 2973, 3420). Přes zahájení řízení vyrovnacího podržela žalobkyně způsobilost k právním jednáním, a byla tudíž, kdyby správce ve vyrovnání byl býval srozuměn, oprávněna, vyplatiti zboží u

žalované zaplacením plné kupní ceny. Ježto tak neučinila, šlo o prodlení v přijetí a žalovaná byla oprávněna ve smyslu čl. 343 obch. zák. zboží po pohrůžce veřejně prodati. Tohoto práva žalovaná použila a dala zboží prodati, při čemž žalobkyně vydražila zboží za nejvyšší podání 21.132 Kč 18 h. Z tohoto podání byly v první řadě zaplacený inserční a kancelářské poplatky atd., kdežto zbytek 15.723 Kč 28 h byl dle přednesení žalované z kupní ceny 64.000 Kč sražen, takže zbývá pouze ještě zbytek 48.276 Kč 72 h s přísl. Těchto 48.276 Kč 72 h nebylo kryto zbožím, které si žalovaná svého času zadržela, tvoří tudíž osobní pohledávku žalované, která nepodléhá ustanovením řízení vyrovnacího. Kvota 32% z částky 48.276 Kč 72 h činí 15.448 Kč 22 h.

Nejvyšší soud zamítl žalobu i ohledně 32.828 Kč 50 h.

Důvody:

Není sporu, že zboží, které žalobkyně dne 29. listopadu 1920 u žalované objednala, bylo dne 6. července 1922, když o žalobcově jmění bylo zahájeno vyrovnávací řízení, ještě uloženo u zasílatele, který měl od žalované firmy příkaz, by je žalobkyni vydal jen za hotové, ale do té doby od žalobkyně zaplacení nedostal. Kupní smlouva o zboží nebyla tudíž tehdy ještě splněna, neboť prodané zboží nebylo kupiteli ještě odevzdáno do neobmezené držby (§§ 1047, 1066 obč. zák.), naopak, příkazem, by zboží nebylo vydáno, až bude zaplaceno, projevil prodatel důrazným způsobem vůli, že smlouvu teprve splní, až žalobkyně zaplatí. Projevil svým postupem sice dokonalou pohotovost, smlouvu splnit, ale ještě jí nesplnil. Zahájení vyrovnávacího řízení nemá — jinak než zahájení úpadkového řízení (§ 21 konk. ř.) — na nesplněné smlouvy žádného vlivu. To plyne jasně z vývodů pamětního spisu k vládní osnově úpadkového, vyrovnávacího a odpůrčího řádu na str. 158. Jsou proto strany, zejména i vyrovnávací dlužník, pokud mu v tom nebrání mimořádné okolnosti (§ 8 vyr. ř.), o které tu nejde, oprávněny, smluvní poměr, nevyřízený dotud splněním, do budoucna upravit podle vzájemné dohody. V tom nelze viděti porušení §u 47 vyr. ř. o zákazu zvláštních výhod pro některého věřitele, neboť, není-li pohledávka podrobena vyrovnávacímu řízení, protože jde o smluvní jednání, jehož se vyrovnání podle §u 8 a §u 10 vyr. ř. netýká, netýká se pohledávky té ani zákaz §u 47. To platí i pro projednávaný případ. Dovolatel byl podle toho ponechán na vůli, by podle §u 1052 obč. zák. plnění odepřel až do té doby, kdy bude poskytnuto nebo zajištěno plnění vzájemné, neboť vzájemné plnění bylo ohroženo špatnými, ze zahájení vyrovnávacího řízení jasně zjevnými majetkovými poměry strany druhé a v projednávaném sporu nebyly ani žalobkyni vysloveny pochybnosti o tom, že žalobkyniny majetkové poměry žalované straně v době uzavření smlouvy, — bez mála dva roky před tím — nemusily býti známy. Práva, plynoucího jí z §u 1052 obč. zák., nepozbyla žalovaná ani žalobou o zaplacení kupní ceny, ani přihlášením pohledávky k vyrovnávacímu řízení, ani opomenutím výkonu postízního práva podle §u 22 vyr. ř. Žaloba o zaplacení jest jen zdůrazněným trváním na smlouvě, tedy i na zajištění neb poskytnutí vzájemného plnění, pokud to zákon dovoluje. Přihláška pohledávky k vyrovná-

címu řízení zabezpečuje věřiteli po případě zákonný vliv na průběh vyrovnávacího řízení, nemá však hmotněprávního vlivu na přihlášenou pohledávku, když pohledávka ta, majíc svůj vznik ve smlouvě v den zahájení vyrovnávacího řízení ještě nesplněné, tímto, jak doličeno, vůbec není dotčena. Také nelze z přihlášky pohledávky usuzovati na úmysl věřitelův, vzdáti se výhod, které mu zákon proti dlužníku poskytuje, jako práva zadržovacího, práva postihu, práva žádati poskytnutí neb zajištění vzájemného plnění podle §u 1052 obč. zák., zejména tehdy, když v přihlášce je obsažen poukaz na některou z těchto zvláštních výhod, třebaže uplatňovaná výhoda — jako v projednávaném případě — nebyla označena přesným zákonným výrazem. Nelze proto míti za to, že se žalovaná strana, přihlásivši pohledávku proti žalobkyni k vyrovnání s podotknutím, že pro ni má retenční právo, chtěla zřici práva, jí z §u 1052 obč. zák. plynoucího. Nelze to souditi ani z toho, že neuplatnila práva postihu podle §u 22 vyr. ř. Bude sice mnohdy hospodářsky účelnějším, uplatniti proti vyrovnávacímu dlužníku jako osobě zpravidla méně schopné neb ochotné, smlouvy splniti, právo postihu podle §u 22 vyr. ř., zabezpečující vrácení zboží, než právo §u 1052 obč. zák., poskytující toliko možnost, pokusiti se o splnění smlouvy u strany hospodářsky zřejmě ochablé. Avšak to nemá významu pro řešení otázky právní přípustnosti práva posléz jmenovaného, nehledíc ani k tomu, že lze po případě vykonati obě tato práva, jsou-li zákonné podmínky proto dány, vedle sebe, totiž napřed právo postihu, by zaslané zboží bylo vráceno, a poté, nebyla-li smlouva ještě splněna, i právo na poskytnutí neb zajištění vzájemného plnění podle §u 1052 obč. zák. Byla-li žalovaná strana jako dodatel podle toho oprávněna trvati na smlouvě, byla také oprávněna proti liknavé kupující straně provésti za předpokladů čl. 343 obch. zák. veřejný prodej jí objednaného, ale přes řádnou nabídku neodebraného zboží. To žalovaná strana učinila, když žalobkyně zboží neodebrala, majíc mylně za to, že je povinna, je odebrati jen za část kupní ceny, vypočtenou podle kvoty soudního vyrovnání, a když se tím octla v neodůvodněném průtahu zaplacení celé kupní ceny. Že si žalovaná při tomto prodeji počínala formálně bezvadně, sama žalující strana nepopírá. Nenapadá ani správnost výpočtu vymáhané pohledávky, vychází-li se z předpokladu, jí ovšem odmítaného, že se nemá přihlížeti k výsledkům vyrovnávacího řízení. K těm však, podle toho, co bylo právě vyloženo, při správném posouzení věci přihlížeti nelze. Bylo proto žalobní návrh, by nárok žalované strany z rozsudku ze dne 23. června 1922 na zaplacení 64.000 Kč s přísl. zaplacením 32% kvoty byl uznán za úplně zaniklý, pokládati za neodůvodněný a slušelo žalobu zamítnouti i co do té částky, s kterou jí v nižších stolicích bylo vyhověno. Výtka mylného právního posouzení věci podle §u 503 čís. 4 c. ř. s. byla tudíž žalovancou stranou vznesena právem.

Čís. 5429.

I když jméno obce jest dodatkem k firmě, sloužícím k bližšímu označení podniku, musí se krýti s úředním názvem obce.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, R II 327/25.)